	: УрФУ, 2014. – 132 с. 4. Yoldoshev N.Q. Strategik menejment. Darslik. - T.: IQTISODIYOT, 2019.- 122 b 5. Yo'ldoshev N.Q., Zaxidov G'.E. Menejment. Darslik. —T.: "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2018. -392 b. 6. Ricky W. Griffin. Fundamentals of Management. Eighth Edition. 2015 Cengage Learning products are represented in Canada by Nelson Education, Ltd.p.547 7. Frank Rothoemel Strategic Management: Concepts (2nd edition) Me GrawH:II Education 9 January. 2014. USA. 528 p. **8.** Strategic Managemement concepts and cases. Arhur A. Thompson. Jr. AJ Strikland. 2012. 778 p. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 9. O'zbekiston Respublikasining "Turizm yo'nalishidagi islohotlarni yanada jadallashtirish va sohada davlat boshqaruvi tizimini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 27.07.2023 yildagi PQ-238-sonli qarori. 10. O'zbekiston Respublikasining «Turizm to'g'risida»gi Qonuni. Yangi tahriri. O'RQ-549-son –T.: 2019 yil 18 iyul. **11.** O'zbekiston Respublikasining "turizm sohasini jadal rivojlantirishni ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 2-dekabrdagi PF-4861-sonli Farmoni. 12. Лапигин Ю.Н. Стратегический менеджмент. Учеб пособ. – М.: Эксмо, 2010. – 432 с. **13.** Круглова Н. Ю., Круглов М.И. Стратегический менеджмент. Учебник. М.:РДЛ, 2009.- 317 с. **Axborot manbalari:** 14. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi 15. www.ziyonet.uz – O'zbekiston Respublikasi ta'lim portali 16. http://www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Statistika qumitasi sayti 17. http://www.mail.tdiu.uz – TDIU elektron kutubxonasi 18. http://www.el.tfi.uz – TMI elektron kutubxonasi 19. http://www.sies.uz – SamISI elektron kutubxonasi 20. www.world-tourism.org – Butun jahon turistik tashkiloti 21. www.wttc.org – Sayohat va turizm bo'yicha Butun jahon Kengashi
8	Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O'quv uslubiy kengashining 2024-yil __avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 1-08-10
9	**Fan/modul uchun ma'sul:** **Siddikov Askar** - "Menejment" kafedrasi v.b., dotsenti **Usmanova Nigina** – «Menejment» kafedrasi katta o'qituvchisi, PhD.
10	**Taqrizchilar:** **Ahtamova M.E.** – "Menejment" kafedrasi katta o'qituvchisi., PhD., v.b.dotsenti **Hazratqulov A.Y.** — «Kasaba Samarqand» unitar korxonasi direktori

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
_____
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori
M.E.Po'latov
2024 yil "_____"_____

Ro'yxatga olindi:№
2024 yil "_____"_____

MEHMONXONA XO'JALIGIDA STRATEGIK MENEJMENT

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	1000000 -	Xizmatlar
Ta'lim sohasi:	1010000 -	Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lim yo'nalishi:	61010100 -	Mehmonxona xo'jaligini tashkil etish va boshqarish

SAMARQAND – 2024

Fan/modul kodi MSM1206	O‘quv yili 2024 - 2025	Semestr 6	Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6
1 Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Xalqaro mehmonxona biznesi	90	90	180

2 I. Fanning mazmuni

O‘rganilayotgan fanning asosiy maqsadi: talabalarning turizm va mehmondo‘stlik sohasini boshqaruvi va xalqaro mehmonxona biznesi jarayonlari haqida tizimli bilim asoslarga ega bo‘lishi hamda ushbu bilimlardan mehmonxona xo‘jaligida strategik boshqaruv qarorlarni ishlab chiqishda foydalanishdan iborat.

3 II. Asosiy nazariy qism(ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. “Mehmonxona xo‘jaligida strategik menejment” faniga kirish

«Mehmonxona xo‘jaligida strategik menejment» fannining predmet va vazifalari. Mehmonxonada strategik menejment rahbariyat uchun mehmonxona xo‘jaligining istiqboldagi rivojlanish yo‘nalishini belgilovchi vosita sifatida. Strategik menejmentning mehmonxona bosharuvida qo‘llaniladigan asosiy xususiyatlari va tushunchalari.

2-mavzu. Mehmonxonada strategik menejment mohiyati

Boshqaruv tizimining rivojlanishi va strategik menejmentning vujudga kelishi. Strategik menejmentning asosiy tushunchalari. Strategik menejmentning asosiy ta’rifini ishlab chiqish. Rejalashtirish uslubiyatini takomillashtirish bosqichlari. Smeta-byudjetga asoslangan rejalashtirish va nazorat. Uzoq muddatli rejalashtirish. Strategik rejalashtirish usullarining keng joriy etilishi. Strategik menejment boshqaruvning uzoq istiqbolga mo‘ljalangan tarkibiy qismi sifatida.

Mehmonxonalarning strategik boshqaruv ob’ekti sifatidagi hususi-yatlari. Mehmonxonada strategik menejmentning tarkibiy tuzilishi. Tashkilot missiyasi va maqsadlari. Ijtimoiy, iqtisodiy maqsadlar. Strategik maqsadlar. Mehmonxonaning strategik maqsadlari. Mehmonxona-ning ichki va tashqi muhiti. Strategik tahlil mohiyati. Strategiyalar.

3-mavzu. Mehmonxona biznesini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari

O‘zbekiston iqtisodiyotida turizm tarmori va mehmonxona xo‘jaligi-ning tutgan o‘rni va zamonaviy holati. Mehmonxona xizmatlari bozorining rivojlanishi tahlili. Mehmonxona xo‘jaligining turizm xizmatlari bozori ishtirokchisi sifatidagi faoliyati. Turistik mahsulotlarni shakllantirishda mehmonxona xizmatlarining tutgan o‘rni.

Mehmonxona biznesi evolyustiyasi. Mehmonxonalarning turli belgi-larga ko‘ra tasniflash tizimi. Xalqaro mehmonxonalar zanjiri va uning faoliyatini samarali boshqarish yo‘nalishlari. Mehmonxona biznesida asosiy boshqarish shakllari. Mehmonxonalarni boshqarishning tashkiliy tuzilmalari. O‘zbekiston Respublikasida mehmonxona industriyasini rivojlantirish imkoniyatlari. Mehmonxonalarni boshqarishda xorijiy firmalar tajribasi.

20. Mehmonxona biznesi strategiyasini shakllantirish va amalga oshirishda top menejment qanday rol o‘ynashini o‘rganish.
21. Mehmonxona sanoatida strategik menejmentning xalqaro amaliyotini o‘rganish:
22. Yangi mehmonxona loyihasining biznes-rejasini ishlab chiqish:
23. Mehmonxonani bozorda joylashtirish strategiyalari
24. Raqamli texnologiyalarning mehmonxona biznesida strategik boshqaruvga ta’siri
25. Mehmonxona biznesida mijozlar tajribasini boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash.
26. Mehmonxona biznesidagi o‘zgarishlarni boshqarish:
27. Mehmonxona biznesidagi raqobat: strategiya va taktika:
28. Mehmonxona sanoatida strategik menejmentning xalqaro amaliyotini o‘rganish

4 V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

- O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari asosida iqtisodiy islohatlar yo‘nalishi va strategiyalarining shakllanishini, mehmonxona faoliyatini boshqarishda strategik menejment jarayoni bosqichlarini, mehmonxona menejmentini aholiga madaniy xizmat ko‘rsatishdagi ishlarni tashkil etish va mehmonxona faoliyatini strategik rejalashtirish yo‘llarini, mehmonxona strategiyasining asosiy yo‘nalishi va mazmuni moliyaviy ko‘rsatkichlari tizimini tahlil qilishni, xulosalar chiqarish va takliflar berishni **bilishi kerak**;
- Mehmonxona sohasida ctrategik rejaning maqsadini tanlash haqida, mehmonxona korxonasining menejment strategiyasini aniqlashda dunyo tajribasidan foydalanish, shuningdek, mehmonxonada strategik menejmentdan foydalanish, qo‘llash, iqtisodiy islohotlar sharoitida mehmonxona moliya menejmenti strategiyalarini ishlab chiqish mexanizm-lari, mehmonxona menejmenti bilan bog‘liq bo‘lgan imliy izlanishlar olib borish borasida **ma’lumotlarga ega bo‘lishi kerak;**
- Mehmonxonalarda sayyohlarni ovqatlanitrishni tashkil qilish, mehmonxona menejmenti strategiyasini shakllantirish, mehmonxona menejmentini tashkiliy nuqtai nazardan zamon talabiga mos kela oladigan darajada o‘rganish va uni bilish, mehmonxona faoliyatida ilror servis usullarini qo‘llash menejmenti strategiyasini shakllantirish jarayoni haqida **ko‘nikmalarni egallashi kerak.**

5 VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:

- ma’ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blits-so‘rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlar namoyishi;
- jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

6 VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ish yoki testni topshirish.

7 Asosiy adabiyotlar:

1. Мирзаев К.Ж., Ахтамова М.Э., Усманова Н.М. Менеджмент туризма и гостиничного хозяйства: учебное пособие/– Самарканд: Zarafshon, 2020.-312с.
2. Q.J.Mirzayev, B.Sh.Musaev, Sh.U.Toshmatov, A.A.Siddikov. Restoran menejmenti. Darslik,-T: “innovatsion rivojlantirsh nashriyoti-matbaa uyi”.2021, 500 bet
3. И. Н. Маврина Стратегический менеджмент : учебное пособие / – Екатеринбург

III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Mehmonxona xo'jaligida strategik menejment" faniga kirish
2. Mehmonxonada strategik menejment mohiyati
3. Mehmonxona biznesini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari
4. Mehmonxona xizmatlarini loyihalash va xizmat ko'rsatish jarayonlarini tanlash
5. Mehmonxonaning firma uslubini yaratish
6. Mehmonxonaning ichki muhiti tahlili
7. Mehmonxonalarning tashqi muhiti tahlili
8. Mehmonxonaning xo'jalik faoliyati tahlili
9. Mehmonxona biznesida raqobat va xizmatlar marketingi
10. Mehmonxona biznesida raqobat muhiti tahlili
11. Strategiyalarning asosiy turlari. Strategiyalarni tanlash va baholash
12. Strategiyani amalga oshirish
13. Hamkorlikda strategik rivojlanish imkoniyatlari
14. Turizm xizmatlari sifati va benchmarking
15. Xalqaro va global strategiyalar
16. Mehmonxonada strategik menejmentning rivojlanish istiqbollari

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Turizmda strategik menejmentning rivojlanish istiqbollari
2. SWOT modeli asosida mehmonxona boshqaruvi strategiyalarini tahlil qilish
3. Mehmonxona tarmog'i uchun SWOT tahlilini o'tkazish.
4. SWOT modeli asosida mehmonxona boshqaruvi strategiyalarini tahlil qilish:
5. Mehmonxona yoki mehmonxona tarmog'i uchun SWOT tahlilini o'tkazish. Kuchli, zaif tomonlari, imkoniyatlar va tahdidlarni baholash.
6. Yangi mehmonxona loyihasining biznes-rejasini ishlab chiqish:
7. Yangi mehmonxona mulki uchun batafsil biznes-rejani tuzish va marketing strategiyalarini, moliyaviy prognozlarni va bozor tahlilini otkazish
8. Mehmonxonani bozorda joylashtirish strategiyalari:
9. Mehmonxonani joylashtirishning turli usullarini (masalan, byudjet, premium yoki butik mehmonxonalar) va ularning strategik rivojlanishga ta'sirini o'rganish.
10. Raqamli texnologiyalarning mehmonxona biznesida strategik boshqaruvga ta'siri:
11. Raqamlashtirish (jumladan, onlayn bron qilish, ijtimoiy tarmoqlar, CRM tizimlari va boshqalar) mehmonxona kompaniyalarining strategik yondashuvlarini qanday o'zgartirganini o'rganish.
12. Barqaror rivojlanish – mehmonxona biznesida strategiya sifatida:
13. Mehmonxona sektorida barqaror rivojlanish strategiyalarini amalga oshirishni o'rganish, bunday strategiyalar mehmonxonalar imidji va rentabelligiga qanday ta'sir qilishini tahlil qilish.
14. Mehmonxona biznesida mijozlar tajribasini boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash:
15. Mehmonxonalar mijozlar tajribasini yaxshilash uchun qanday strategiyalardan foydalanishini va bu mijozlarning sodiqligi va qoniqishiga qanday ta'sir qilishini o'rganish.
16. Mehmonxona biznesidagi o'zgarishlarni boshqarish:
17. Mehmonxona biznesidagi raqobat: strategiya va taktika:
18. Turli mehmonxona kompaniyalarining raqobat strategiyalarini o'rganish. Turli brendlarning bozor muhitidagi o'zgarishlarga qanday munosabatda bo'lishini solishtirish.
19. Mehmonxonani strategik rivojlantirishda menejmentning roli:

4-mavzu. Mehmonxona xizmatlarini loyihalash va xizmat ko'rsatish jarayonlarini tanlash

Xizmatlarning iqtisodiy mohiyati. Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash. Mehmonxonalarni loyihalash hususiyatlari. Xizmat ko'rsatish strategiyasi. Servis-tizimli matrista va uning strategik mohiyati. Xizmat ko'rsatish rejasi. Xizmat ko'rsatish tizimining uch turi. Oqim usuli, o'z-o'ziga xizmat ko'rsatish. Kafolatlash tizimini loyihalash.

Mehonxonalarning o'tkazuvchanlik qobiliyati. Navbatlarni boshqarish. Xizmat ko'rsatish quvvatlaridan oqilona foydalanish. Mehmonxonalarning o'tkazuvchanlik quvvatining o'sish bosqichlari. Tadbirkorlik, tashkiliy, barqaror o'sish va etuklik bosqichlari. Mehmonxonalarda xonalarni joylashtirish. Ofisli rejalashtirish.

5-mavzu. Mehmonxonaning firma uslubini yaratish

Savdo belgisi va tovar belgisi. Mehmonxona binosi dizayni. Servis landshafti. Mehmonxona imidji. Idora ishini tashkil etish, reklama va jamoatchilik fikrini shakllantirish – imidjni shakllantirishning asosiy unsurlari sifatida. Korporativ falsafa firma uslubini yaratish vositasi sifatida.

Mehmonxona xo'jaligida servis faoliyatining ahamiyati. Mehmonxona majmualarining tashkiliy tuzilmalari. Nomerlar fondini boshqarish. Ovqatlanish xizmatlari, restoran servisi tavsifi. Mehmonxonalarda qo'shimcha tijorat xizmatlarini tashkil etish. Mehmonxonalarda joylarni bronlash jarayoni va uning texnologiyasini takomillashtirish. Mehmonxona-larda nomerlarga xizmat ko'rsatish.

6-mavzu. Mehmonxonaning ichki muhiti tahlili

Mehmonxona resurslari. Mehmonxonaning imkoniyatlari va rivojlanish maqsadlarining muvofiqligi. Mehmonxonaning kuchsiz va kuchli tomonlarini aniqlash. Firmaning mijozlar, buyurtmachilar va vositachilar bilan hamkorlikdagi imkoniyatlari. Raqobatda ustunlik - biznes strategiyasining asosiy maqsadi sifatida. Moddiy va nomoddiy resurslar tahlili.

Insonning turistik firma asosiy resursi sifatidagi o'rni. Mehmonxona xodimining bilimi, qobiliyati va ko'nikmalari. Mehmonxona uchun kadrlarni tanlash va jamoani shakllantirish. Kadrlarni o'qitish va rivojlantirish. Mehmonxonada inson resurslari auditi. Insoniy resurslar taqchilligi. Insoniy resurslar benchmarkingi. Muvaffaqiyatni ta'minlovchi inson resurslarini aniqlash. Baholash texnologiyalari turlari. Tashkiliy madaniyat o'lchamlari. Xukumronlik chegarasi. Madaniy munosabatlar. Madaniyatlar tasniflanishi.

7-mavzu. Mehmonxonalarning tashqi muhiti tahlili

Raqobat muhiti. Mehmonxona xizmatlriga bo'lgan iste'mol talabini o'rganish. Tashqi muhit tushunchasi. Makro va mikro tashqi muhit tushunchasi. Makromuhit tahlili. Mehmonxonalarda STEP tahlilni o'tkazish. Makromuhit tahlilidagi mavjud cheklanishlar va noaniqliklar. Ijtimoiy-demogrfik, texnologik, iqtisodiy va siyosiy ta'sir etuvchi kuchlar

8-mavzu. Mehmonxonaning xo'jalik faoliyati tahlili

Mehmonxonaning moliyaviy resurslaridan samarali foydalanish-strategik tahlilning asosiy vazifasi. Moliyaviy tahlil va mehmonxonani moliyalashtirish manbalari.

Mehmonxonaning xo'jalik faoliyati tahlili asosida uning iqtisodiy salohiyatini baholash. Korporativ moliya manbalari. Akstionerlik kapitali, qarz kapitali, kapital qiymati va uni aniqlash. Moliyaviy tahlil usullari: trend, ko'ndalang, koeffistentli usullar. Tahlilning boshqa vositalari, moliyaviy benchmarking, bazis raqamlarga asoslangan tahlil. Mehmonxona xo'jaligining raqobat muhitidagi moliyaviy barqarorligini aniqlash va baholash.

9-mavzu. Mehmonxona biznesida raqobat va xizmatlar marketingi

Mehmonxonalarni boshqarish tizimini shakllantirish – xizmatlar sohasini rivojlantirishning omili sifatida. Mehmonxonalarning raqobat ustunligini yaratish. Mehmonxonaning bozordagi ulushini aniqlash. Ehtiyojlarni qondirishga asoslangan holda bozorni o'rganish. Xaridorni guruhlashga asoslangan holda bozorni o'rganish. Maqsadli marketing va bozorni segmentlash. Mahsulotni bozorda joylashtirish. Differestiallashgan, differenstiallashmagan va konstentrastiyalashgan marketing. Bozor hajmini segmentlash turlari.

Mehmonxona xizmatlarining xususiyatlari. Mehmonxona biznesida innovastiya tushunchasi. Kotler bo'yicha tovarning 5 darajali modeli. Ommaviy va oldindan tanlanadigan maxsus mehmonxona xizmatlari. Mehmonxonaning xizmatlar potrfeli. «Boston konsalting guruhi» matristasiga ko'ra bozordagi ulushni va o'sishni baholash.

10-mavzu. Mehmonxona biznesida raqobat muhiti tahlili

Mehmonxonalarda mikromuhit - raqobat muhiti tahlili. Turizm industriyasi va mehmonxona xizmatlari bozori. Kompaniya, uning sohasi va bozorlari o'rtasidagi o'zaro munosabat. Tarmoq tahlili asosida mehmonxona industriyasidagi raqobat tabiatini o'rganish. Mikromuhit va unda faoliyat yurituvchilar: raqobatchilar, iste'molchilar va ta'minot-chilar. M.Porterga asosan tarmoqni tahlil qilishning besh kuch modeli. Raqobat va hamkorlik - tahlilning muqobil yondashuvga asoslangan usullari. SWOT tahlilining mohiyati.

Muhitni tahlil qilishda resurslarga asoslangan yondashuv. Strategik guruhlar va raqobatchilar tahlili. Tarmoq va bozorda muvaffaqiyatga erishish omillari.

11- mavzu. Strategiyalarning asosiy turlari. Strategiyalarni tanlash va baholash

Raqobatda ustunlikning Porter bo'yicha turkumlashga asoslangan strategiyalar. Narx bo'yicha peshqadamlik, differenstiastiya va fokuslanish strategiyalari. Xarajatlarga yo'naltirilgan strategiya. Gibrid strategiyalar. Kompetenstiyaga asoslangan raqobatdagi ustunlik. Ustuvor kompetenstiyalar va alohida qobiliyat. Maylz va Snou (Miles and Snow) bo'yicha strategiya-larga munosabat asosida mehmonxonalarning turkumlanishi. O'sish strategiyalari. Strategik qaror qabul qilish jarayoni. Strategik variant-larni aniqlash. Baholash me'zonlarini qo'llash. Baholashning moliyaviy vositalari. «Xarajat-foyda» tahlili.

12- mavzu. Strategiyani amalga oshirish

Resurslar ta'minoti va strategiyani amalga oshirish o'rtasidagi mutannosiblik. Strategiyaning resurslar bilan ta'minlanishi. Resurslar auditi. Strategiyani amalga oshirish byudjeti. Strategiyani amalga oshirish va strategik nazorat jarayoni. Strategik nazorat bosqichlari.

Strategiyaning tashkiliy tuzilmaga moslashuvi. Strategiya bilan borliq asosiy

faoliyat turlarini aniqlash. Strategiyani tadbik etish: madaniyat va etakchilik. Strategiya va madaniyat muvofiqligini ta'minlash. Ahloqiy me'yorlarni va qadriyatlarni shakllantirish. Strategik etakchilik. Strategiyani qo'llab-quvvatlovchi muhitni va madaniyatni yaratish. Tashkiliy madaniyat va strategiyani amalga oshirish. Tashkiliy tuzilma va strategiyaning mosligi. Muvofiqlashtiruvchi jarayonga rahbarlik.

13- mavzu. Hamkorlikda strategik rivojlanish imkoniyatlari

Mehmonxonalarning strategik rivojlanish yo'nalishlari. Kompaniya-ning ichki va tashqi rivojlanishi. Qo'shilish va qo'shib olishning sabablari. Sinergizm-integrastiyaning asosiy maqsadi. Qo'shilishdagi muvaffaqiyatsiz-liklar va ularning sabablari. Strategik alyanslarning shakllanish sabablari. Kompaniyalarning bo'linish sabablari. Raqobatni rivojlan-tirish va monopoliyalarga qarshi kurash qo'mitasi faoliyati. Mehmonxonalar rivojlanishida klasterli yondashuvni qo'llash imkoniyatlari. Klasterli yondashuvning zamonaviy modellari.

14- mavzu. Turizm xizmatlari sifati va benchmarking

Muvaffaqiyatga erishgan kompaniyalarning faoliyatida sifat. Iste'molchining sifat va natijaga ta'siri. Xizmatlar sifati xususiyatlari. Sifat harakatining zamonaviy holati. Umumiy sifat menejmenti. Sifatga erishish vositalari va usullari. Sifatni boshqarish tizimlari. Benchmarking va uning turlari. O'lchovga asoslangan, diagnostik va operastion benchmarking. Mehmonxona biznesida xizmat ko'rsatishning xalqaro standartlari. Xizmatlar sifatini baholash tamoyillari.

15- mavzu. Xalqaro va global strategiyalar

Mehmonxonalar faoliyatining geografik ko'lami. Baynalmilal va global biznes. Ko'p millatli va transmilliy kompaniyalar. Turizm industriyasi va bozorining globallashuvi. Globallashuvga imkon beruvchi omillar. Ko'lamdan olinadigan samara. Ta'lim egri chiziri samarasi, Resurslar ta'minoti samaradorligi. Global strategiyalar. Davlat tomonidan globallashuvga ta'sir etish.

Mehmonxonalar zanjirini tashkil etishning afzalliklari. Xalqaro mehmonxonalar zanjirini tashkil etish va rivojlantirish strategiyalari. Global ekspansiya strategiyasi. Fokuslangan ekspansiya strategiyasi. Geografik ustunlikka asoslangan strategiya. Segmentlash strategiyasi. Brending strategiyasi. Xarajatlar bo'yicha peshqadamlik strategiyasi. Ichki yo'naltirilgan strategiya.

16- mavzu. Mehmonxonada strategik menejmentning rivojlanish istiqbollari

Ishbilarmonlik axloqi turizm biznesida ko'p munozaralarga sabab bo'luvchi masala sifatida. Turizm biznesi va jamiyat munosabatlari. Xususiy mulk egasi, manfaatdor shaxslar tasnifi va ularning qiziqishlari. Mehmonxonalarning ijtimoiy javobgarligi. Ijtimoiy majburiyatlarni amalga oshirish mexanizmi. Mehmonxona xo'jaligining axloq kodeksi. Ijtimoiy faoliyat va ijtimoiy hisobot.

Strategik menejmentdagi yangi yondashuvlar. Strategik boshqaruvning oqilona modeli. Strategik menejmentning muqobil modellari. Strategik menejment va axborot texnologiyalari. Strategiyalarga integrallashgan yondashuv. Mehmonxonada strategik menejment fanining kelajakdagi holati.